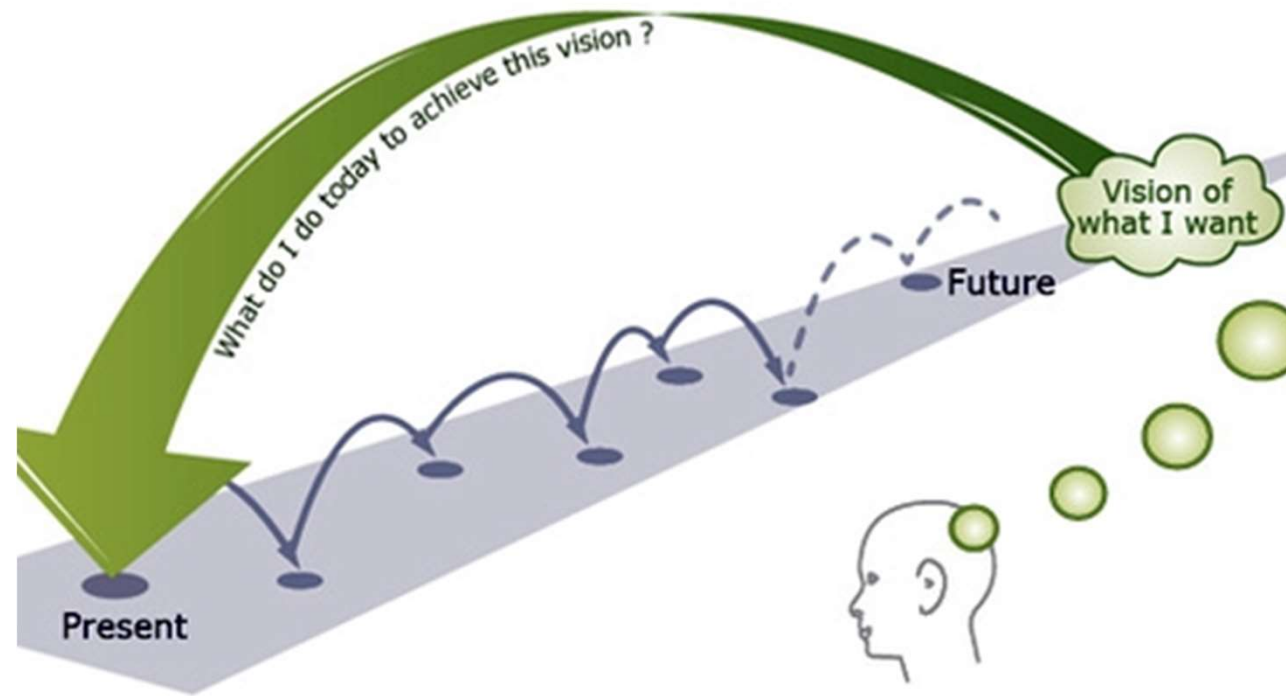

Vejen fra ønsketænkning til målopfyldelse i lokale energiprojekter

Workshop “Verktøyskassen PI-SEC”

10. januar 2018, Trondheim

Hvem er vi?

Det danske team i Annex63

Jens-Phillip Petersen
Ph.d. Studerende
DTU Byg
jepete@byg.dtu.dk

Maj-Britt Quitzau
Lektor
Institut for Planlægning AAU
quitzau@plan.aau.dk

Vickie Aagesen
Kuben Management
viala@kubenman.dk

”Verktøyskassen i PI-SEC”, Trondheim 10. Januar 2018

Annex 63

Implementation of Energy Strategies in Communities

www.iea-ebc.org/projects/ongoing-projects/ebc-annex-63/

EBC is a programme of the International Energy Agency (IEA)

Indsamlet 23 casestudier fra forskellige lande

Set på anvendelse af forskellige strategiske redskaber på tværs af casestudier.

Organiseret ift tre skalaer: by, bydel, projekt/bygning

"Verktøyskassen i PI-SEC", Trondheim 10. Januar 2018

Agenda

15 min Oprids af erfaringerne med at implementere energistrategier fra samarbejdsprojektet Annex 63

60 min Rollen som forkæmper i en implementeringsproces

- Forkæmperens fokusering (udvælge en case)

- Forkæmperens viden om implementeringsbetingelserne

- Forkæmperens strategiske plan for implementering

15 min Opsamlende refleksion og anbefalinger

Implementering af energistrategier i kommuner

Hvis vi fokuserer på byggesektoren, så må vi stille os selv følgende spørgsmål:

- **Hvem** er med til at drive en implementering fremad?
- **Hvad** omfatter en effektiv implementeringsproces?
- **Hvor** skal man forankre implementeringsprocessen?
- **Hvordan** kan man få implementering af en energistrategi til at lykkes på trods af modstand?
- og **Hvorfor** er det så udfordrende at implementere?

Hvem: Implementeringsforkæmperne

1. Implementeringsprocessen kan starte hvor-som-helst

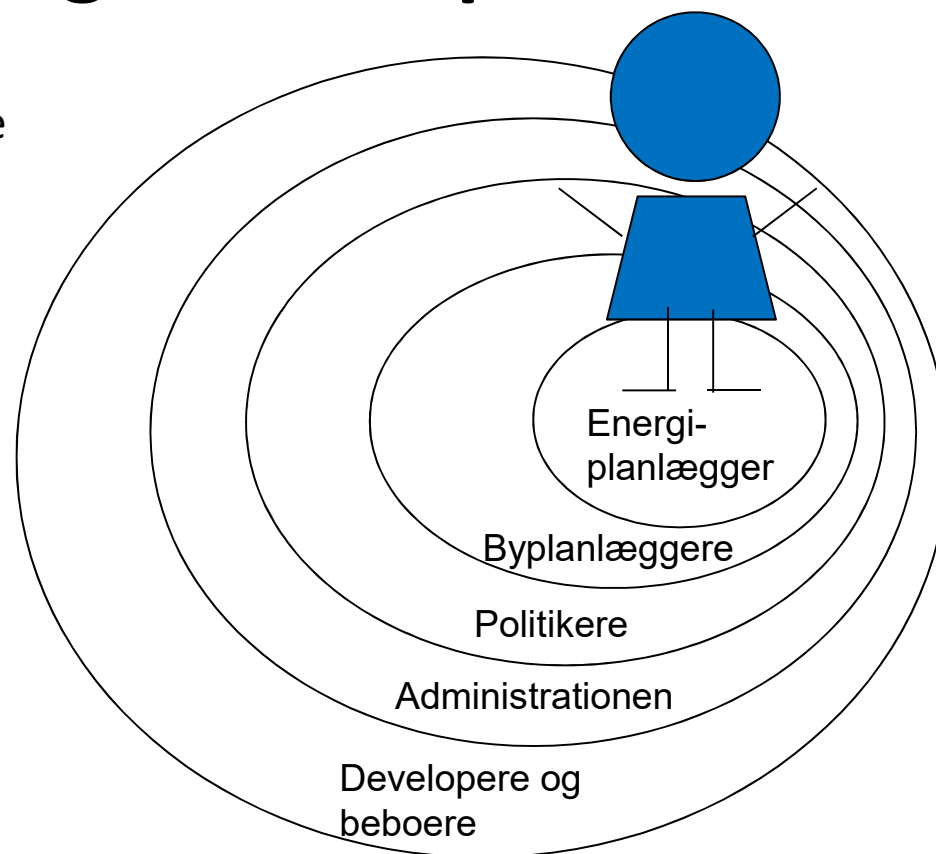
- I kan være forkæmpere
- ... men I kan ikke realisere planerne alene!

2. Implementeringen er effektiv, når ringene spredt sig i vandet

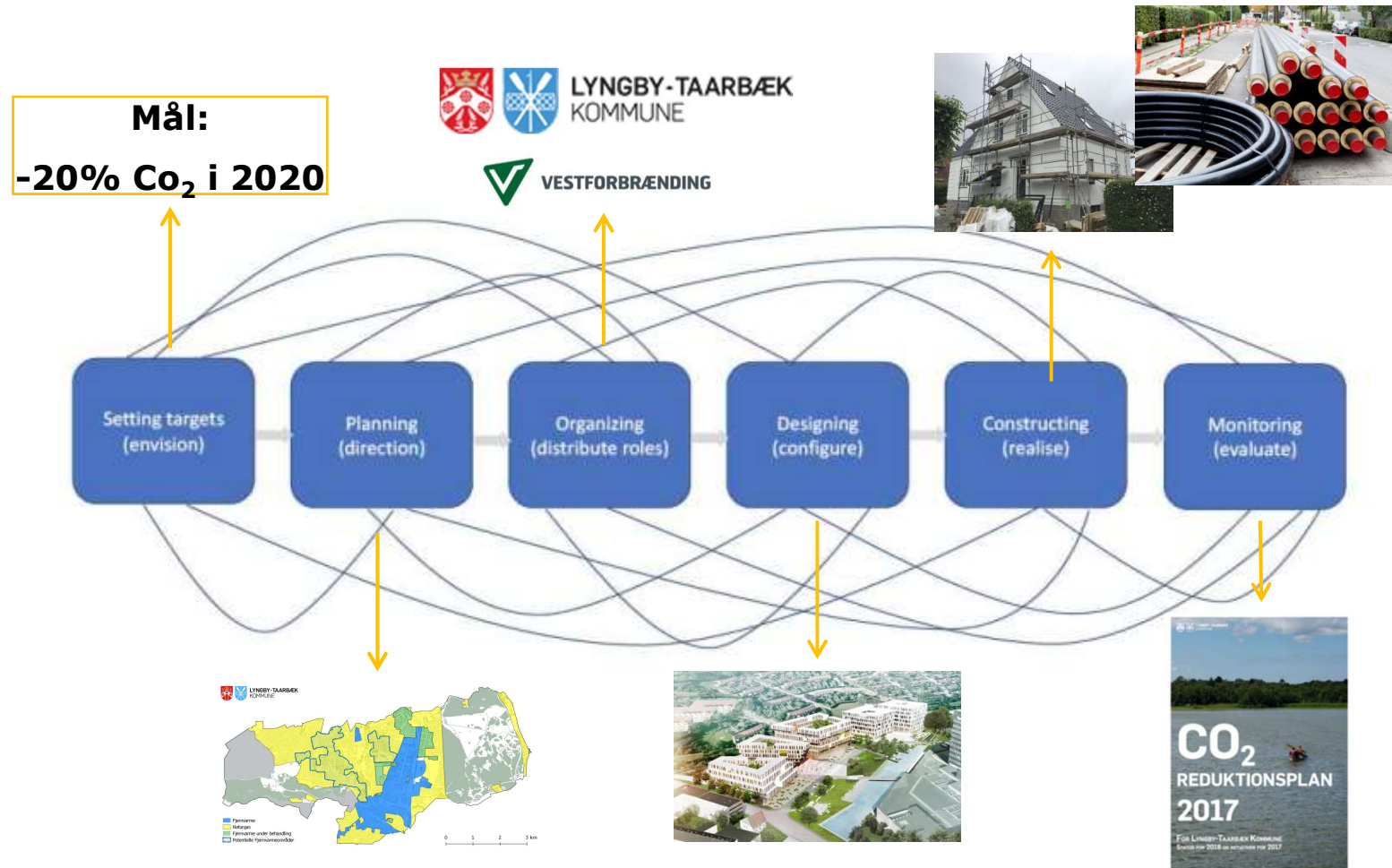
- Netværket af forkæmpere ekspanderer
- Andre hopper med på idéen

3. Implementeringen sker kun, når forkæmperen formår at mobilisere flere forkæmpere.

- Der er mange kritiske 'gatekeepere' i en implementeringsproces

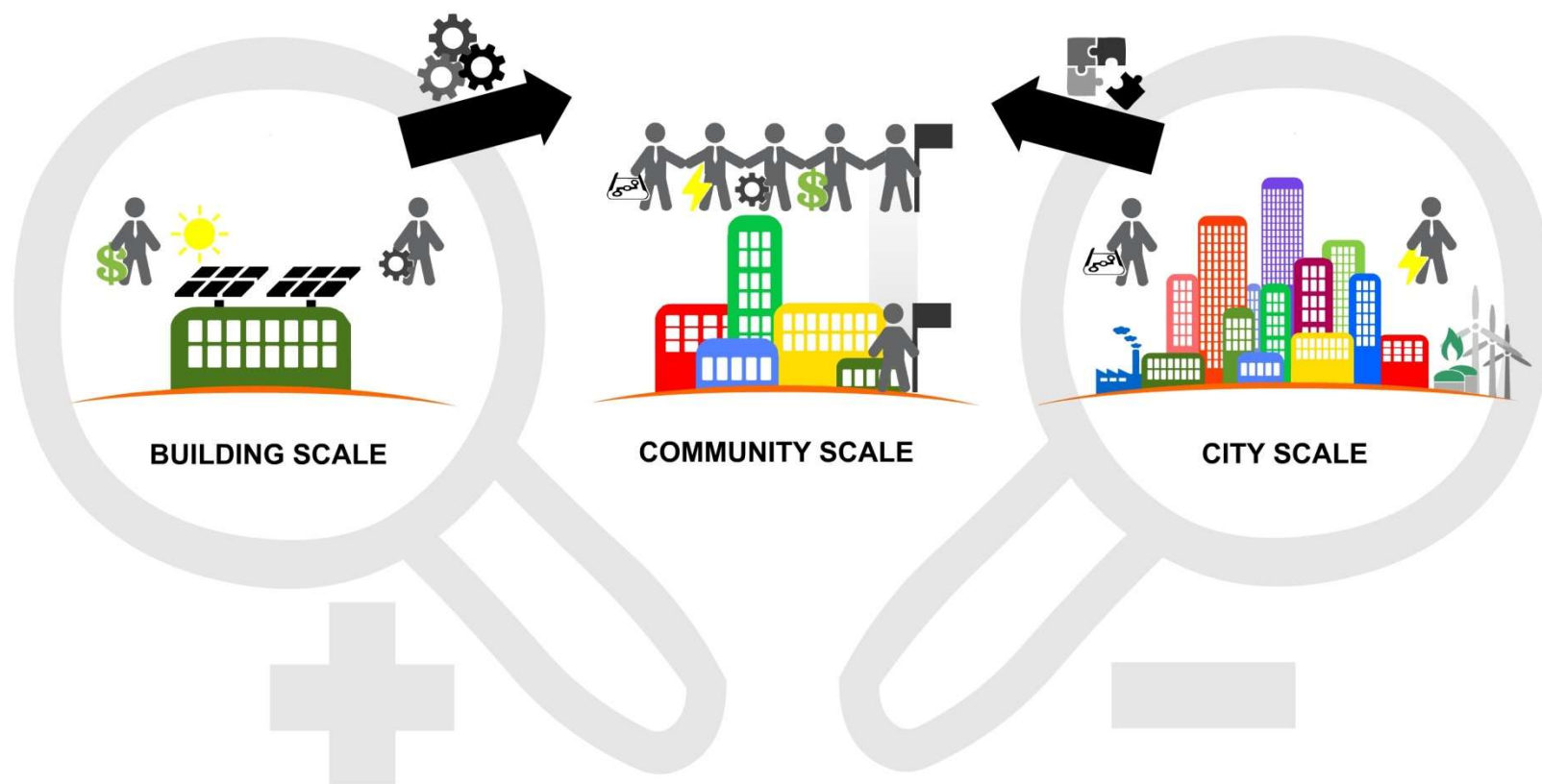

Hvad: Momenter i implementeringsprocessen

”Verktøyskassen i PI-SEC”, Trondheim 10. Januar 2018

Hvor skal man forankre implementeringsprocessen?

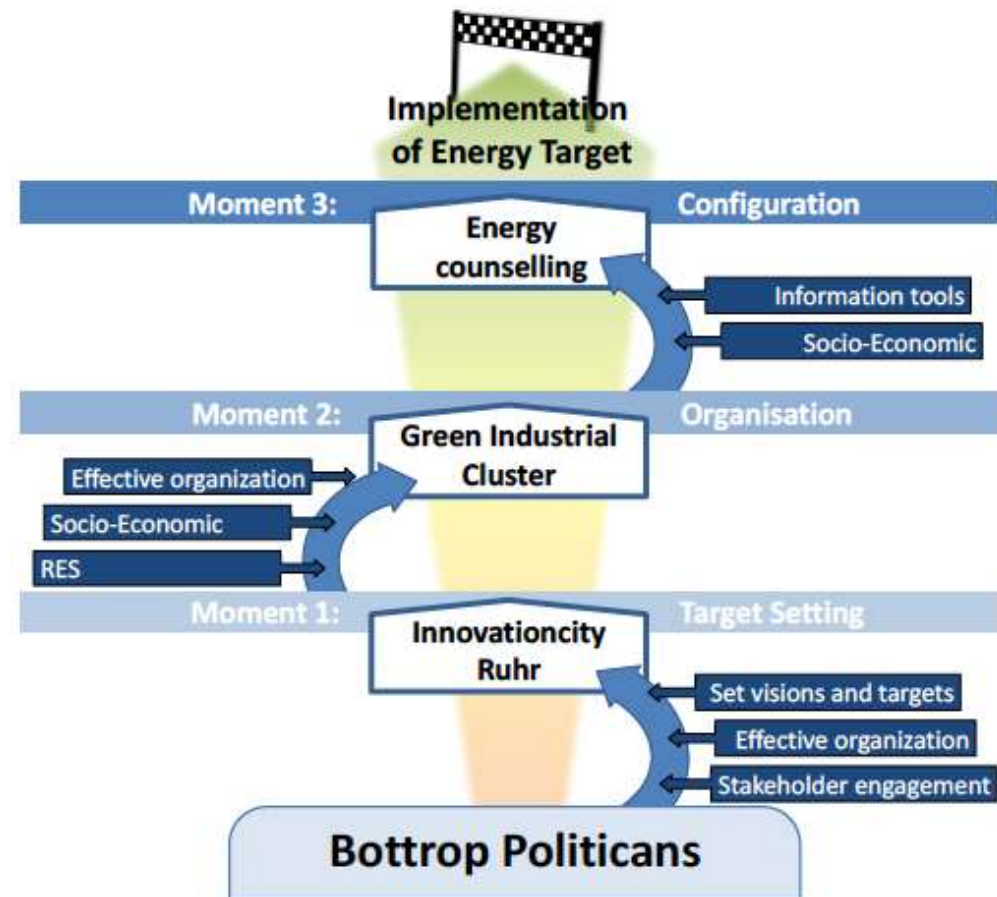

Hvordan?

Byskala: Bottrop, Tyskland

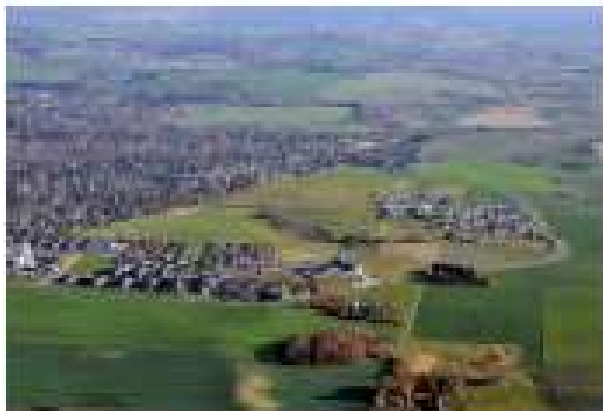
Top: Energy efficient district (KlimaExpo.NRW). Bottom: Future house (KlimaExpo.NRW).

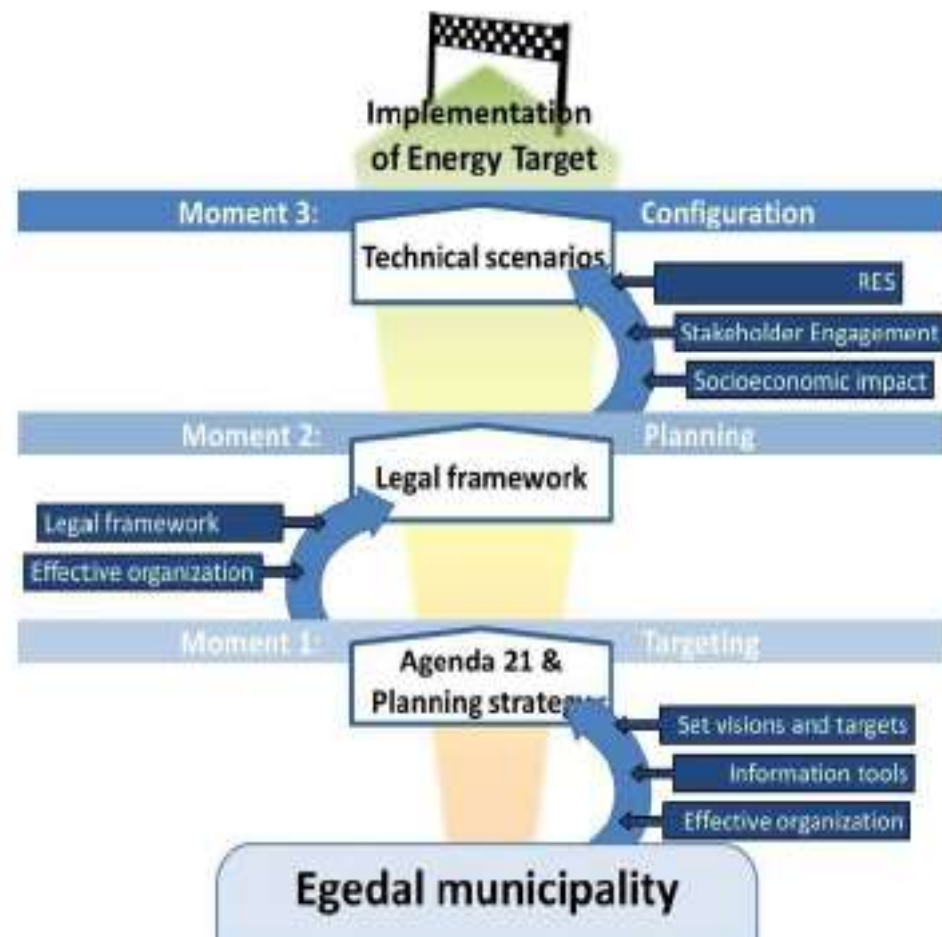
”Verktøyskassen i PI-SEC”, Trondheim 10. Januar 2018

Hvordan?

Bydelsskala: Stenløse syd, Egedal, DK

Top: Aerial photo of the district of Stenløse South (AAU, 2017). Bottom: Picture of one of the buildings in the district (AAU, 2017).

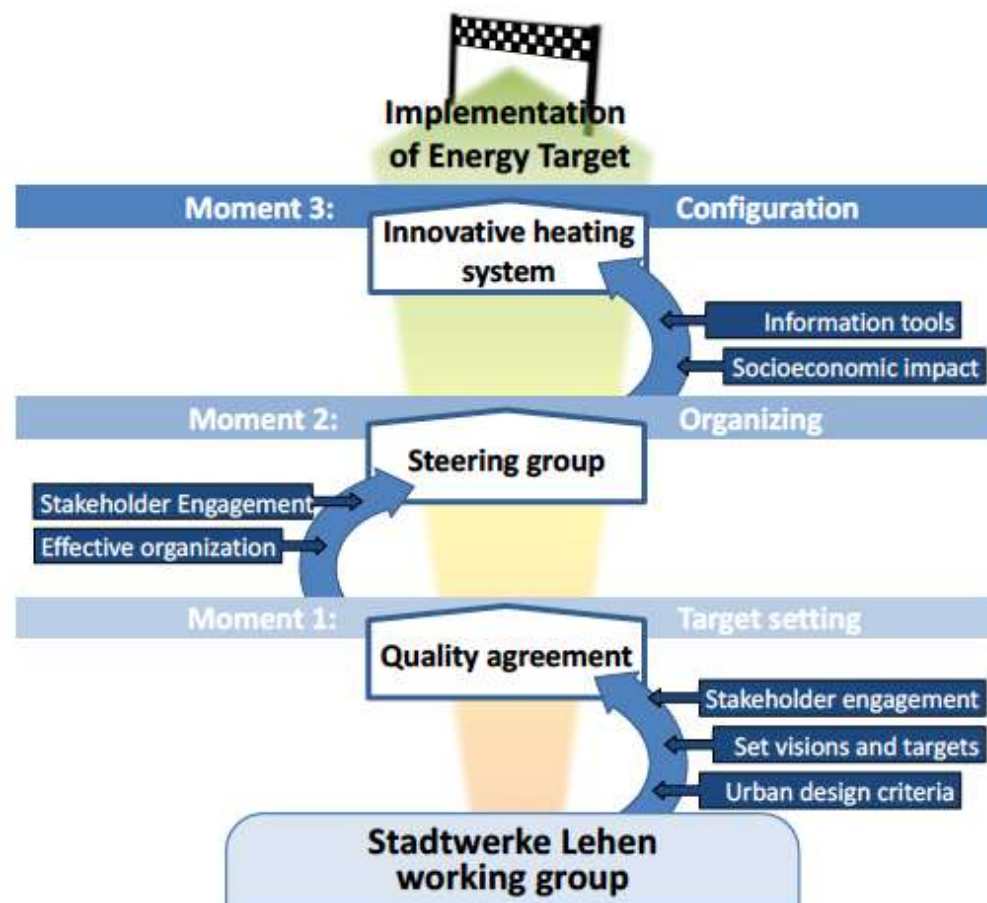

”Verktøyskassen i PI-SEC”, Trondheim 10. Januar 2018

Hvordan? Projekt/bygningsskala: Stadtwerk Lehen, Salzburg, Østrig

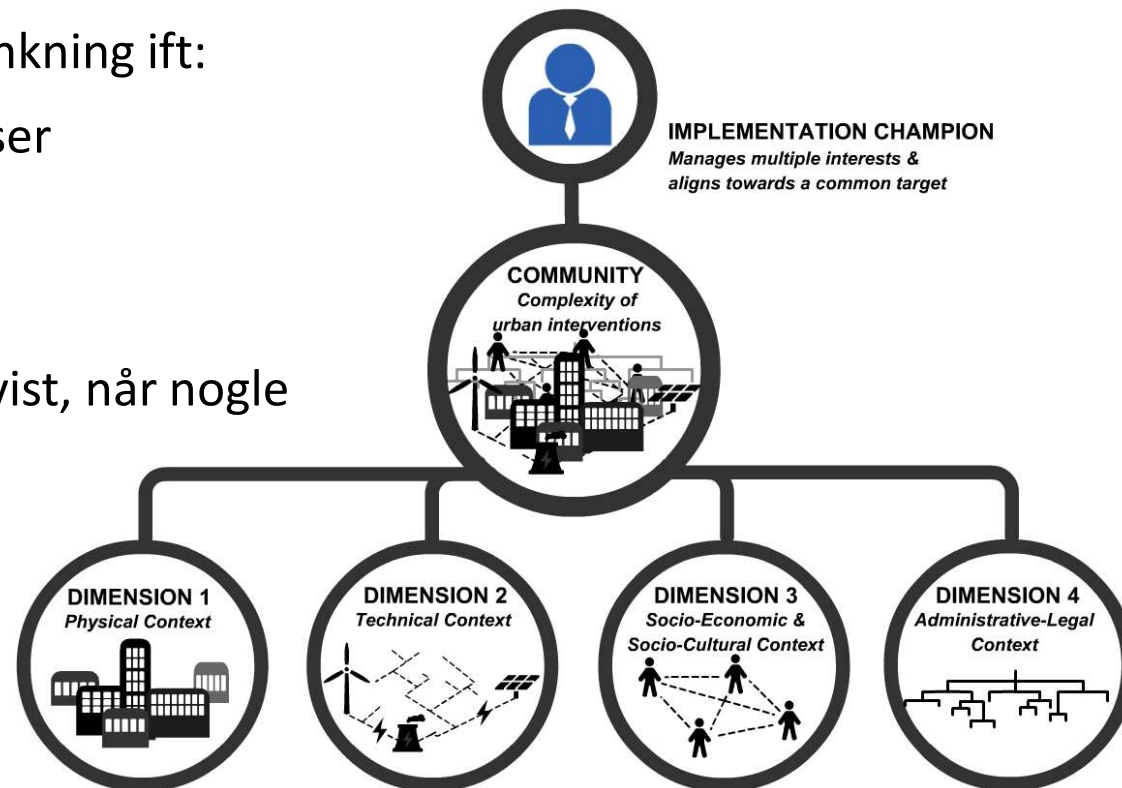

Top: Heat storage tank integrated into the community (SIR). Bottom: Project meeting (SIR)

Hvorfor er det så udfordrende at implementere?

- Forskellige vidensdomæner skal alignes.
- Strategisk synergitænkning ift:
 - Tværfaglige interesser
 - Stedsforståelse
 - Interessent-samspil
- Alignment sker gradvist, når nogle synergier falde i hak.

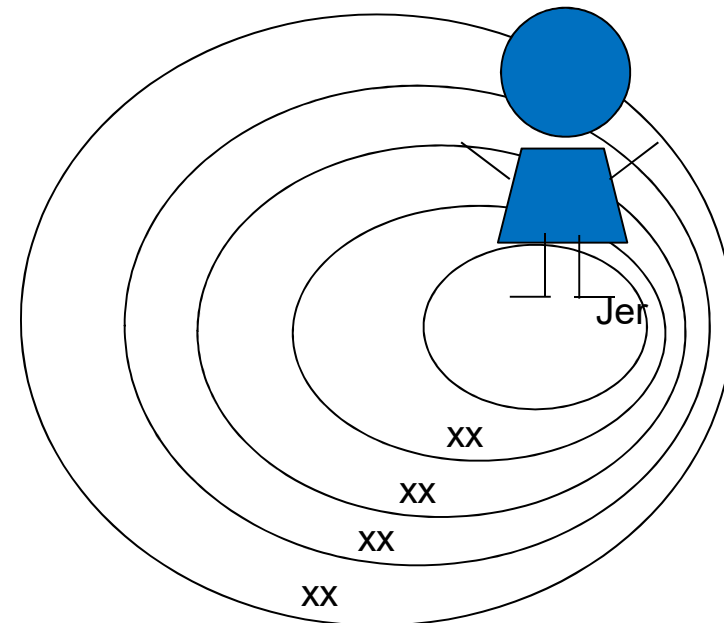
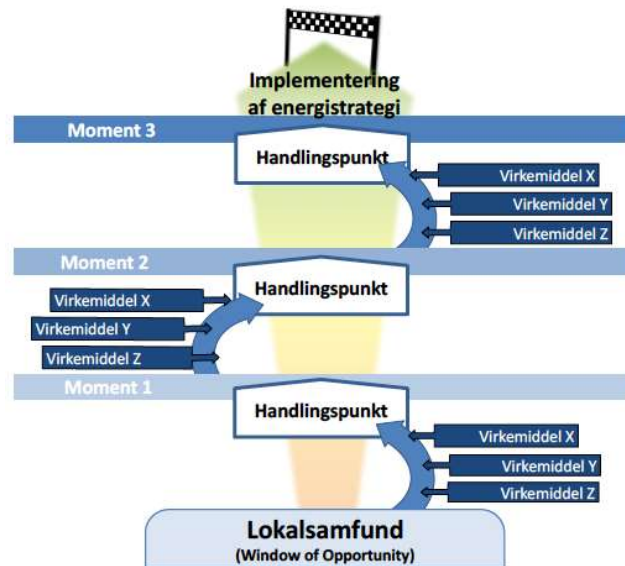

Rollen som forkæmper i en
implementeringsproces

Forkæmper for implementering

Hvordan kan I agere som en forkæmper for implementering?

- Se nærmere på en case fra jeres hverdag
- Analysere handlingsmuligheder sammen
- Rådgive projektejeren om, hvordan processen kan gribes an

1. plot:

Den udvalgte case:

Beskrivelse af casen:

2. plot:

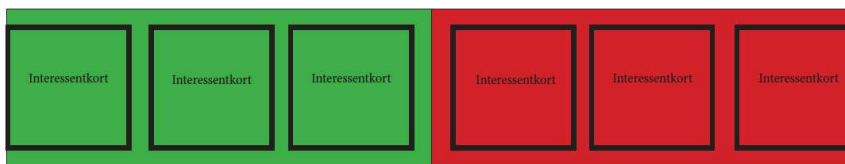
Rammebetingelser:

1. Implementeringen sætter fokus på følgende tekniske indgreb i det bebyggede miljø:

2. Vi kan strategisk relatere følgende 3 indsats- og prioriteringsområder til implementeringen:

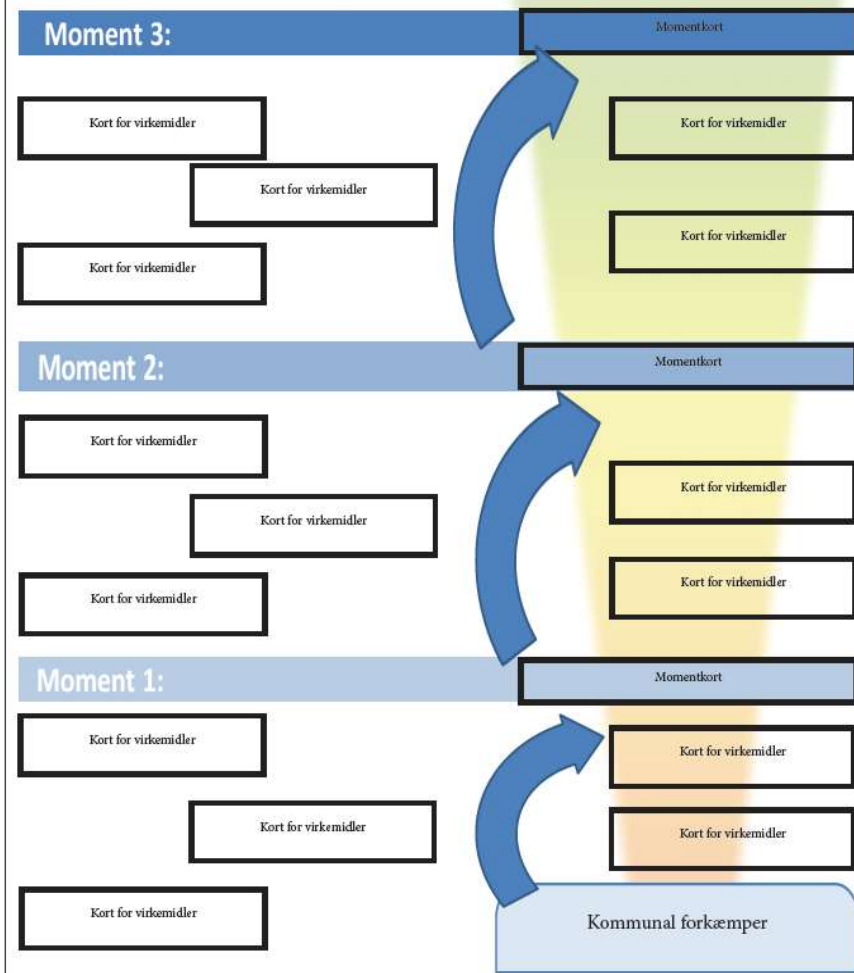
3. Vi kan strategisk identificere følgende 3 potentielle med-forkæmpere og 3 potentielle modstandere i forhold til implementeringen:

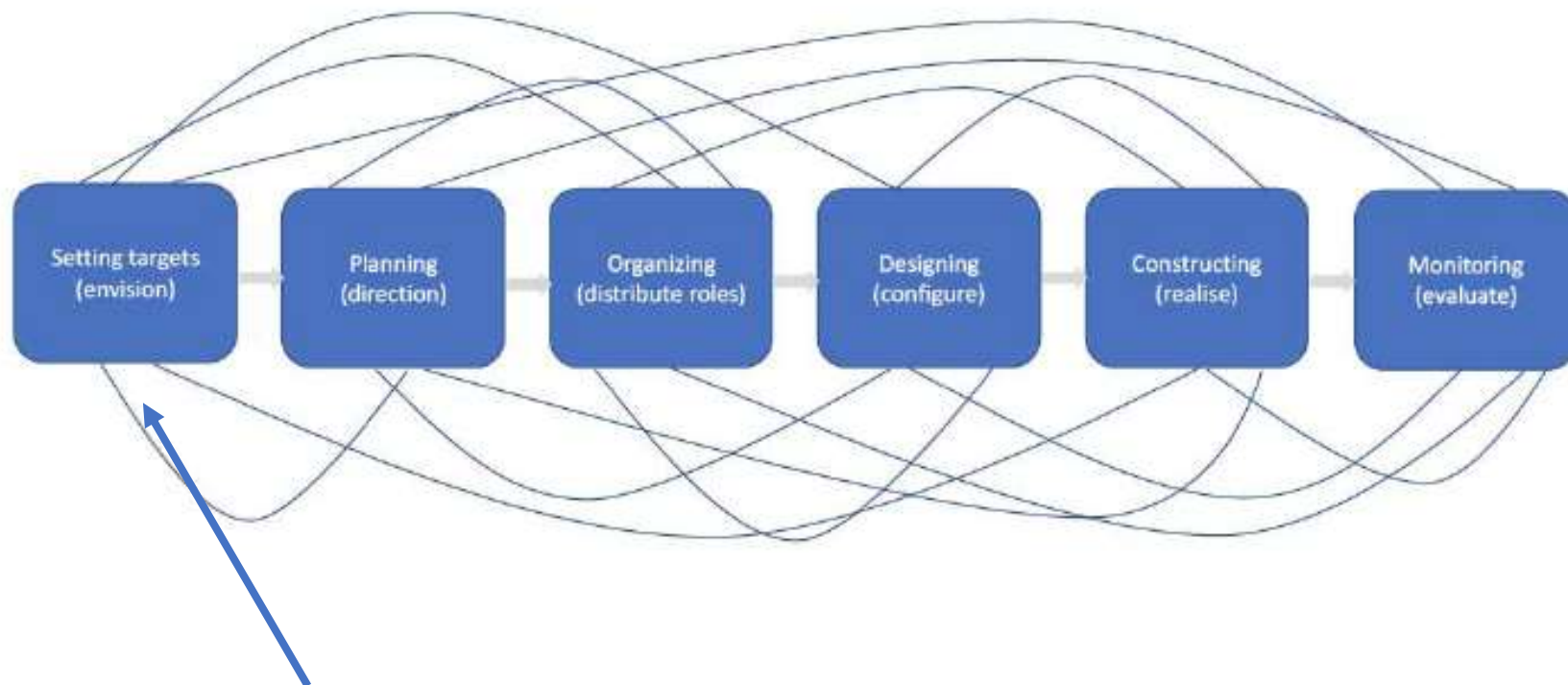

3. plot:

Skitser et implementeringsforløb:

Implementation of Energy Target

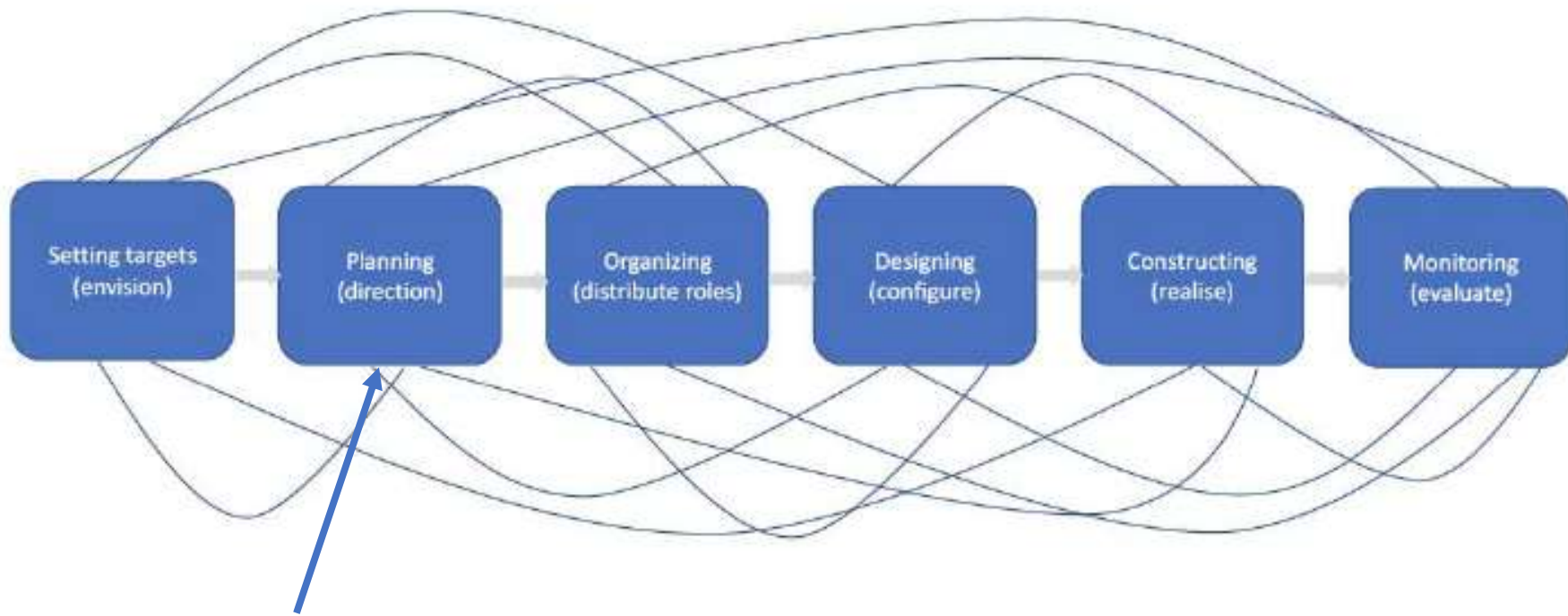
Forkæmperens fokusering

- 1. plot: Udvælge en case

Udvælg en case ved bordet

10 minutter

- Hver deltager har 1-2 minutter til kort at præsentere en case fra deres hverdag, hvor der kræves en indsats for at kunne implementere en projektidé i praksis.
- Skriv arbejdstitlen på den case, som I udvælger til at arbejde videre med, og sæt den fast på arket.
 - Ønsker til casen:
 - Projektejeren skal gerne vide noget om projektet og betingelserne for at gennemføre projektet.
 - Der må gerne være tale om en lidt udfordrende case, som udfordrer eksisterende praksisser og rutiner.
 - Det må gerne være noget forholdsvis konkret og som er realistisk.
 - Brug gerne hjælpekortene til at støtte jeres diskussion

Forkæmperens viden om
implementeringsbetingelserne

- 2. plot: Forstå rammebetingelser

Kortlæg betingelserne

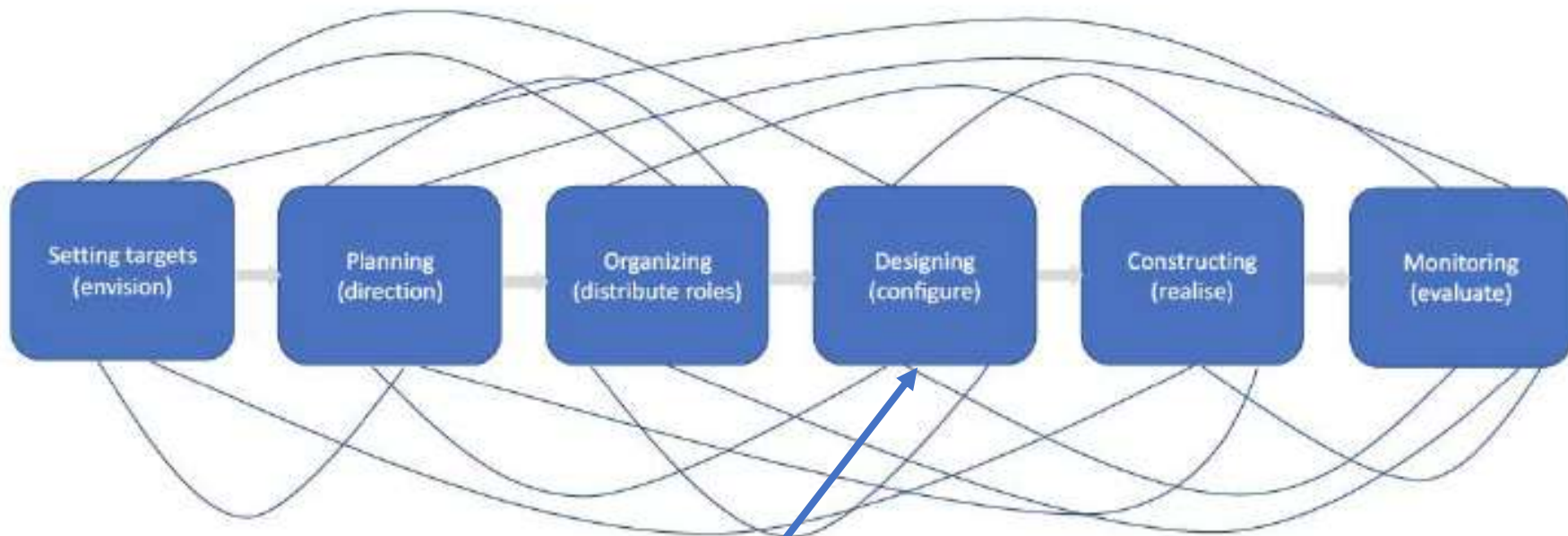
10 minutter

- Projektejer karakteriserer projektet i samarbejde med de øvrige ved bordet.
 1. Udpeg hvordan projektet griber ind i det bebyggede miljø ved at udvælge ét teknik-kort og sætte på arket.
 2. Udvælg mindst 3 indsatskort, som redegør for indsats- og prioriteringsområder, der kunne være strategiske at relatere implementeringen til.
 - Anvend hjælpekortene til at udfordre jeres snak.

Kortlæg interessenterne

10 minutter

- Udpeg blandt interessentkortene:
 - 3 potentielle med-forkæmpere
 - 3 potentielle modstandere
- Anvend hjælpekortene til at udfordre jeres snak.

Forkæmperens strategiske plan for implementering

3. plot: Skitsere hvordan implementeringen kan gribes an

Udpeg vejen til virkbare synergier

30 minutter

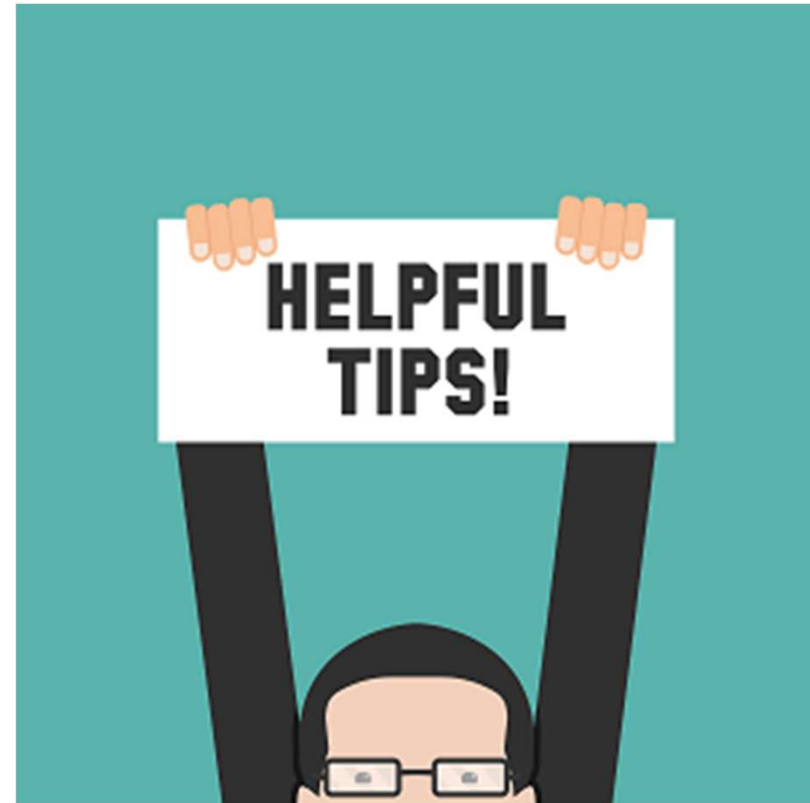
- Diskutér hvordan I kan:
 - Skabe momentum for jeres proces ved at engagere de tre udvalgte med-forkæmpere.
 - Undgå benspænd ved at håndtere de tre udvalgte modstandere
- Identificér
 - Hvilke momenter, som I kan forankre processen i, når I ser på den konkrete situation omkring udviklingsprojektet.
 - Hvilke virkemidler, som I kan bringe i spil for at tilpasse udviklingen til de givne interesser og rammebetingelser.
- Anvend hjælpekortene til at udfordre jeres snak.

Refleksion

- Brug 10 minutter i gruppen til at diskutere processen.
 - Hvilken tilpasning skete der med den oprindelige projektidé?
 - Hvor nemt er det at skulle udføre denne form for strategisk proces i hverdagen?
 - Kan erfaringerne fra denne case anvendes på de øvrige cases omkring bordet?

Opsamlende dialog i plenum

- **Hvordan kan vi forme vejen, så vi når fra ønsketænkning til målopfyldelse i lokale energiprojekter?**
 - Hvor gode er I til det i dag, allerede?
 - Hvad skal I og jeres kollegaer blive bedre til for at opfylde flere mål i praksis?
 - Hvad kan I bruge fra snakken omkring jeres case?
 - Hvordan kan I bidrage til at integrere jeres erfaringer fra I dag i arbejdet 'derhjemme'?

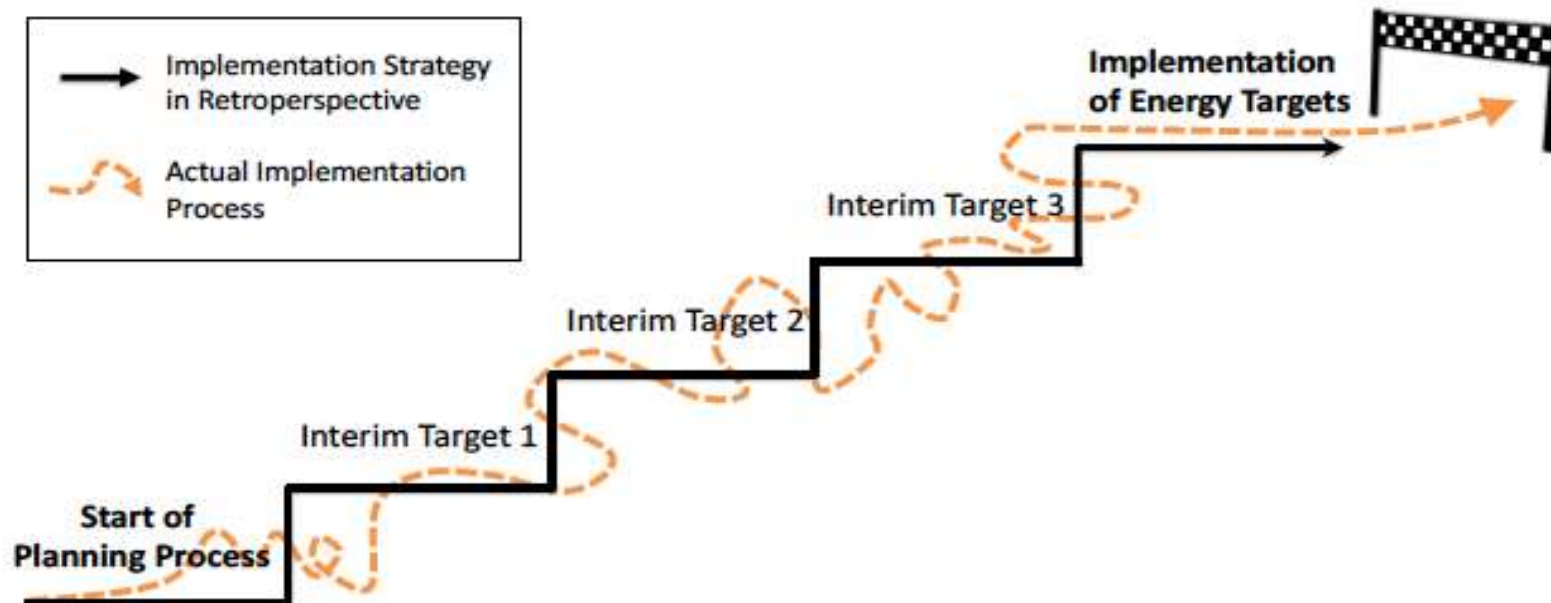
Anbefalinger fra arbejdet i Annex 63

"Verktøyskassen i PI-SEC", Trondheim 10. Januar 2018

At opnå succes med implementering kræver

1. Tilpasse løsningerne gennem en dedikeret indsats

- Tilpasse arbejdsprocessen til den pågældende situation
- Retningsbestemt og udviklingsorienteret strategi

At opnå succes med implementering kræver:

2. Forstærkning af særlige 'forkæmper'-kompetencer:
 - Forankre tekniske visioner ift de socio-økonomiske rammebetingelser.
 - Involvere og engagere kritiske interessenter, så netværket af forkæmpere ekspanderer.
 - Kanalisere målsætningerne ind, så de konkretiseres med udgangspunkt i interessenternes betingelser og ønsker.
 - Organisere og facilitere del-processer undervejs, som styrker implementeringsprocessen.
 - Udnytte regulerings- og planlægningsværktøjer, når det er muligt og ønskeligt.
 - Opbygge data og anden argumentation bag tekniske og socio-økonomiske løsningsmodeller.
 - Sørge for løbende monitorering, evaluering og tilpasning undervejs i implementeringsprocessen.

At opnå succes med implementering kræver:

3. Etablering af en innovations- og udviklingskultur

- Skabe rum til at udfordre etablerede rutiner og procedurer i forvaltningen.
- Involvere sig i eksperimenter og forsøgsprojekter.
- Italesætte det organisatoriske.

Hvordan kan vi styrke vores anbefalinger?

Evaluering

Kontakt os, hvis I ønsker yderligere oplysninger

Jens-Phillip Petersen
Ph.d. Studerende
DTU Byg
jepete@byg.dtu.dk

Maj-Britt Quitzau
Lektor
Institut for Planlægning AAU
quitzau@plan.aau.dk

Vickie Aagesen
Kuben Management
viala@kubenman.dk

”Verktøyskassen i PI-SEC”, Trondheim 10. Januar 2018